ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 26.4.2013
COM(2013) 236 final

2013/0124 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με μέτρα που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχονται στους εργαζομένους στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SWD(2013) 148 final}
{SWD(2013) 149 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Γενικό πλαίσιο

Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων είναι μια από τις τέσσερις θεμελιώδεις ελευθερίες στις οποίες βασίζεται η ενιαία αγορά. Αποτελεί μία από τις βασικές αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θεμελιώδες στοιχείο της ιθαγένειας της ΕΕ. Το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ κατοχυρώνει το δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ να μετακινούνται σε άλλο κράτος μέλος για λόγους εργασίας. Το άρθρο αναφέρει ρητά το δικαίωμα των πολιτών να μην υφίστανται διακρίσεις λόγω ιθαγένειας όσον αφορά την πρόσβασή τους στην απασχόληση, τις αποδοχές και τους άλλους όρους εργασίας. Περιλαμβάνεται επίσης η άρση των αδικαιολόγητων εμποδίων που παρακωλύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαιώνει στο άρθρο 15 παράγραφος 2 ότι κάθε πολίτης της Ένωσης είναι ελεύθερος να αναζητά απασχόληση, να εργάζεται, να εγκαθίσταται ή να παρέχει υπηρεσίες σε κάθε κράτος μέλος.

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011[1] περιγράφει λεπτομερώς τα δικαιώματα που σχετίζονται με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και ορίζει τους ειδικούς τομείς στους οποίους απαγορεύονται οι διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, ιδίως όσον αφορά τα εξής[2]:

- πρόσβαση στην απασχόληση
- όροι εργασίας
- κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα
- πρόσβαση στην κατάρτιση
- συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις
- κατοικία
- πρόσβαση στην εκπαίδευση για τα παιδιά

Το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 ισχύουν άμεσα σε κάθε κράτος μέλος. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει ανάγκη να εκδοθεί εθνική νομοθεσία για την ενσωμάτωση των εν λόγω διατάξεων. Κάθε εθνική αρχή σε οποιοδήποτε επίπεδο και κάθε εργοδότης του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα πρέπει να εφαρμόζει και να σέβεται τα δικαιώματα που απορρέουν από τις εν λόγω διατάξεις.

Παρά το γεγονός αυτό, οι πολίτες της ΕΕ που επιθυμούν να μετακινηθούν ή που ήδη μετακινούνται από ένα κράτος μέλος σε ένα άλλο για λόγους εργασίας εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν προβλήματα κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι πολίτες εξηγούν κατά κάποιο τρόπο γιατί η γεωγραφική κινητικότητα

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης (ΕΕ L 141 της 27.5.2011, σ. 1). Ο εν λόγω κανονισμός κωδικοποιεί τον κανονισμό 1612/68 και τις διαδοχικές τροποποιήσεις του.

[2] Για την πλήρη περιγραφή των δικαιωμάτων που απορρέουν από το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ και τον κανονισμό 492/2011, μπορείτε να συμβουλευτείτε την ανακοίνωση της Επιτροπής «Επιβεβαίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων: δικαιώματα και σημαντικές εξελίξεις», COM(2010) 373 τελικό της 13ης Ιουλίου 2010 που συμπληρώνεται από το αντίστοιχο έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής.

ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ παραμένει σε σχετικά χαμηλά επίπεδα: Σύμφωνα με την έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΕ, το 2011 μόνο το 3,1% των ευρωπαίων πολιτών σε ηλικία εργασίας (15-64) ζούσαν σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ[3].

Μια έρευνα που διενεργήθηκε το 2009 στο πλαίσιο του Ευρωβαρομέτρου έδειξε ότι ενώ το 60% των ευρωπαίων πολιτών θεωρούσε την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων ευνοϊκή για την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, μόνο το 48% πιστεύει ότι είναι θετική για μεμονωμένα άτομα. Επιπλέον, σύμφωνα με τα αποτελέσματα ενός πιο πρόσφατου Ευρωβαρομέτρου (Σεπτέμβριος 2011)[4], το 15% των ευρωπαίων πολιτών δεν θα εξέταζαν το ενδεχόμενο να εργαστούν σε άλλο κράτος μέλος, επειδή πιστεύουν ότι υπάρχουν πάρα πολλά εμπόδια.

Ομοίως, η έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τίτλο «Προβλήματα και προοπτικές της ευρωπαϊκής ιθαγένειας», της 20ής Μαρτίου 2009, παρουσιάζει λεπτομερώς τα εμπόδια που εξακολουθούν να υπάρχουν κατά την άσκηση των διασυνοριακών δικαιωμάτων. Η έκθεση αυτή προέτρεπε την Επιτροπή να καταρτίσει κατάλογο με τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πολίτες της ΕΕ κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους με βάση τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης και να διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση των εμποδίων αυτών.

Πιο πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με το ψήφισμά του σχετικά με την προώθηση της κινητικότητας των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, της 25ης Οκτωβρίου 2011, καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα με σκοπό «*να εγγυηθούμε... την ορθή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας κατά των διακρίσεων, τη λήψη πρακτικών μέτρων για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διακινούμενων εργαζομένων...*»[5].

Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου EPSCO (Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές) του Μαρτίου 2009 σχετικά με την επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο κάλεσε την Επιτροπή και τα κράτη μέλη «να προωθούν μέτρα για τη στήριξη της εργασιακής και της κοινωνικής κινητικότητας καθώς και της ίσης μεταχείρισης και αποφυγής διακρίσεων έναντι διακινουμένων εργαζομένων κατ' εφαρμογή του κεκτημένου» και «να αναπτύξουν περαιτέρω κατάλληλες στρατηγικές και μέσα για τον προσδιορισμό και την ανάλυση των φραγμών στη γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα των εργαζομένων και να συμβάλουν αποτελεσματικά στην άρση των υπαρχόντων φραγμών κατ' εφαρμογή των Συνθηκών».

Η έκθεση που υπέβαλε ο κ. Monti στις 9 Μαΐου 2010 («Μια νέα στρατηγική για την ενιαία αγορά») υπογραμμίζει το γεγονός ότι η καθολική ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων αποτελεί επιτυχία από νομική άποψη, αλλά είναι η λιγότερο αξιοποιημένη από τις τέσσερις ελευθερίες της ενιαίας αγοράς. Η έκθεση επισημαίνει ότι η μεγάλη πλειοψηφία των

---

3 Eurostat, έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΕ Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι διαθέσιμες πηγές στοιχείων τείνουν να υποτιμούν τον αριθμό των διακινούμενων πολιτών της ΕΕ που ζουν/εργάζονται σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, είτε επειδή οι πολίτες αυτοί δεν εγγράφονται όταν μένουν σε ένα κράτος μέλος είτε επειδή οι υπάρχουσες έρευνες καλύπτουν κυρίως άτομα που έχουν τη «συνήθη διαμονή» τους σε μια χώρα και όχι τους βραχυπρόθεσμα διακινούμενους εργαζομένους (δηλαδή εκείνους που μένουν μόνο για μερικούς μήνες).

4 Ευρωβαρόμετρο 363 «Εσωτερική αγορά: Ευαισθητοποίηση, αντιλήψεις και επιπτώσεις», Σεπτέμβριος 2011 http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf

5 http://www.europarl.europa.eu/RegData/seance_pleniere/textes_adoptes/provisoire/2011/10-25/0455/P7_TA-PROV(2011)0455_EN.pdf

Ευρωπαίων θεωρεί ότι υπάρχουν υπερβολικά εμπόδια για να εργαστούν σε άλλη χώρα της ΕΕ και ότι εξακολουθούν να παραμένουν διάφορα νομικά και διοικητικά εμπόδια στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων. Σύμφωνα με την έκθεση, τα εμπόδια στον τομέα αυτό είναι το πιο δύσκολα να ξεπεραστούν.

Τον Ιούλιο του 2010, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Επιβεβαίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων: δικαιώματα και σημαντικές εξελίξεις»[6] η Επιτροπή επισήμανε ότι θα διερευνήσει τους τρόπους αντιμετώπισης των νέων αναγκών και προκλήσεων (ιδιαίτερα υπό το φως των νέων μοτίβων κινητικότητας) με τις οποίες έρχονται αντιμέτωποι οι διακινούμενοι εργαζόμενοι της ΕΕ και τα μέλη των οικογενειών τους και ότι στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής για την ενιαία αγορά, θα εξετάσει πώς μπορεί να προωθήσει και να ενισχύσει μηχανισμούς για την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης για τους εργαζομένους της ΕΕ και τα μέλη των οικογενειών τους κατά την άσκηση του δικαιώματός τους στην ελεύθερη κυκλοφορία.

Ο στόχος αυτός ενισχύθηκε στην έκθεση του 2010 για την ιθαγένεια της ΕΕ «Άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ»[7], της 27ης Οκτωβρίου 2010. Η Επιτροπή προσδιόρισε την αποκλίνουσα και λανθασμένη εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ σχετικά με το δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία ως ένα από τα βασικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πολίτες της ΕΕ στην αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων τους με βάση το δίκαιο της ΕΕ. Επομένως, η Επιτροπή ανακοίνωσε την πρόθεσή της να αναλάβει δράση για να «διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ και των μελών της οικογένειάς τους που προέρχονται από τρίτες χώρες, ενισχύοντας την αυστηρή επιβολή των κανόνων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της μη διακριτικής μεταχείρισης, προωθώντας ορθές πρακτικές και την αύξηση της επιτόπιας γνώσης των κανόνων της ΕΕ και ενισχύοντας τη διάδοση πληροφοριών στους πολίτες της Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία»[8].

Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την απασχόληση, της 18ης Απριλίου 2012 (ανακοίνωση της Επιτροπής «Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης»)[9], η Επιτροπή εξήγγειλε την πρόθεσή της «να υποβάλει νομοθετική πρόταση για τη στήριξη των μετακινούμενων εργαζομένων (ενημέρωση και συμβουλές) κατά την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη Συνθήκη και τον κανονισμό 492/2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης».

Επίσης, ο Πρόεδρος της Επιτροπής κ. Barroso (στις πολιτικές κατευθυντήριες γραμμές για την Επιτροπή 2010-2014) υπογράμμισε το χάσμα μεταξύ θεωρίας και πρακτικής και ζήτησε η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας και της ίσης μεταχείρισης να μετατραπεί σε πραγματικότητα στην καθημερινή ζωή των πολιτών. Στην ομιλία του για την κατάσταση της Ένωσης, στις 12 Σεπτεμβρίου 2012, ο Πρόεδρος κ. Barroso υπογράμμισε την ανάγκη να δημιουργηθεί μια ευρωπαϊκή αγορά εργασίας και να γίνει το ίδιο εύκολο να εργάζεται κάποιος σε μια άλλη χώρα όσο είναι και στη χώρα καταγωγής του[10].

---

6 COM(2010) 373 τελικό της 13ης Ιουλίου 2010.
7 COM (2010) 603.
8 Δράση 15 της έκθεσης 2010 για την ιθαγένεια της ΕΕ.
9 COM(2012) 173 final της 18ης Απριλίου 2012.
10 http://ec.europa.eu/soteu2012/

Το χάσμα μεταξύ των δικαιωμάτων που έχουν οι πολίτες της ΕΕ θεωρητικά και του τι συμβαίνει στην πράξη έχει επίσης τονιστεί σε διάφορες εκθέσεις θεσμικών οργάνων και η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται όλο και περισσότερο να ενεργήσει για το ζήτημα αυτό[11]. Το 2013 έχει οριστεί ως ευρωπαϊκό έτος των πολιτών[12]. Θα εστιάζεται στα δικαιώματα των πολιτών και στις ενέργειες της ΕΕ που εξασφαλίζουν ότι τα εν λόγω δικαιώματα ασκούνται αποτελεσματικά προς όφελος των πολιτών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της.

Με την πάροδο των ετών οι υπηρεσίες της Επιτροπής έλαβαν μεγάλο αριθμό καταγγελιών από πολίτες που επιθυμούν να μετακινηθούν ή που έχουν ήδη μετακινηθεί σε άλλη χώρα της ΕΕ για λόγους εργασίας και των οποίων τα δικαιώματα δεν τηρούνται. Οι πολίτες αισθάνονται απροστάτευτοι στο κράτος μέλος υποδοχής και δεν είναι σε θέση να ξεπεράσουν τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν.

Ορισμός του προβλήματος

Υπάρχουν πολλά διαφορετικά παραδείγματα εμποδίων και προβλημάτων:

(α) Μη συμμόρφωση των δημόσιων αρχών με το δίκαιο της ΕΕ (ασυμβίβαστο εθνικής νομοθεσίας ή εσφαλμένη εφαρμογή) και οι επιπτώσεις της στους διακινούμενους εργαζομένους της ΕΕ

Εξακολουθούν να υπάρχουν και να καταγγέλλονται στην Επιτροπή προβλήματα συμμόρφωσης της εθνικής νομοθεσίας και των γενικών πρακτικών στα κράτη μέλη. Τα απόβλητα αυτά καλύπτουν κυρίως:

- επιβολή διαφορετικών όρων για την πρόσληψη υπηκόων από άλλα κράτη μέλη της ΕΕ·
- προϋποθέσεις ιθαγένειας για την πρόσβαση σε θέσεις εργασίας που δεν καλύπτονται από την εξαίρεση, σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ·
- καθιέρωση εθνικών ποσοστώσεων για τους πολίτες της ΕΕ (π.χ. στον τομέα του αθλητισμού σε επαγγελματικό επίπεδο)·
- διαφορετικοί όροι εργασίας για τους υπηκόους της ΕΕ (αμοιβές, προοπτικές σταδιοδρομίας, βαθμός κ.λπ.)·
- η πρόσβαση στα κοινωνικά πλεονεκτήματα υπόκειται σε όρους οι οποίοι είναι πιο εύκολο να ικανοποιηθούν από ημεδαπούς πολίτες σε σχέση με πολίτες της ΕΕ (π.χ. προϋπόθεση κατοικίας)·
- τα επαγγελματικά προσόντα και η πείρα που έχουν αποκτηθεί σε άλλα κράτη μέλη δεν λαμβάνονται υπόψη ή λαμβάνονται υπόψη με διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι όταν έχουν αποκτηθεί στο κράτος μέλος υποδοχής σε ό,τι αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση (π.χ. δίνονται επιπλέον μόρια στη δεύτερη περίπτωση)·

---

[11] Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την προώθηση της κινητικότητας των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ιούλιος 2011)· γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Εντοπισμός των κυριότερων εμποδίων κινητικότητας στην εσωτερική αγορά εργασίας» (Μάρτιος 2009).

[12] Απόφαση 1093/2012/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012 για το ευρωπαϊκό έτος των πολιτών (2013), ΕΕ L 325, 23.11.2012, σ. 1.

– οι εθνικές νομοθεσίες εξαρτούν από την προϋπόθεση κατοικίας την πρόσβαση σε υποτροφίες για τους διακινούμενους εργαζομένους και τα μέλη των οικογενειών τους, παρά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) στον τομέα αυτό·
– διάκριση έναντι των μεθοριακών εργαζομένων.

(β) Μη συμμόρφωση των εργοδοτών και των νομικών συμβούλων με το δίκαιο της ΕΕ

Σύμφωνα με πληροφορίες που συγκέντρωσαν εμπειρογνώμονες και η Επιτροπή[13], υπάρχει μόνιμο πρόβλημα με την ενημέρωση των εργοδοτών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα σχετικά με τους κανόνες της ΕΕ, ανεξάρτητα από το αν συμμορφώνεται η νομοθεσία σε εθνικό επίπεδο ή όχι. Η άγνοια των κανόνων και η έλλειψη κατανόησης φαίνεται να αποτελεί τους κύριους λόγους για το πρόβλημα αυτό, ιδίως όσον αφορά τους εργοδότες του ιδιωτικού τομέα (π.χ. μόνο όσοι είναι μόνιμοι κάτοικοι για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα μπορούν να κάνουν αίτηση για μια θέση εργασίας, δεν αναγνωρίζεται η προηγούμενη επαγγελματική πείρα ή τα επαγγελματικά τυπικά προσόντα που έχουν αποκτηθεί σε άλλο κράτος μέλος, υπερβολικές γλωσσικές απαιτήσεις κ.λπ.).

Επίσης, οι νομικοί σύμβουλοι δεν είναι πάντα ενημερωμένοι ή εξοικειωμένοι με το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

(γ) Διακινούμενοι εργαζόμενοι της ΕΕ που δεν έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες ή τα μέσα για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων τους

Σε πολλές έρευνες[14] οι πολίτες ανέφεραν ότι δεν γνωρίζουν πού να στραφούν όταν αντιμετωπίζουν προβλήματα σχετικά με τα δικαιώματά τους ως πολιτών της ΕΕ. Υπάρχουν επίσης στοιχεία που δείχνουν ότι οι μετανάστες αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην προστασία που έχουν στη διάθεσή τους, π.χ. δεν έχουν επίγνωση των εθνικών διαδικασιών και συστημάτων, δεν έχουν τις γλωσσικές δεξιότητες ώστε να έχουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ή το κόστος των νομικών συμβουλών και της νομικής βοήθειας είναι υπερβολικά υψηλό.

Τα προβλήματα που εντοπίστηκαν αφορούν πολίτες της ΕΕ που μεταβαίνουν σε άλλο κράτος μέλος για λόγους εργασίας και επιστρέφουν στο κράτος μέλος καταγωγής τους για να εργαστούν.

Στόχοι

Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα αυτά έχουν καθοριστεί συγκεκριμένοι στόχοι:

– περιορισμός των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας σε βάρος των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ·

– γεφύρωση του χάσματος μεταξύ των δικαιωμάτων των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ στα χαρτιά και της άσκησής τους στην πράξη, διευκολύνοντας την ορθή εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας·

---

13 Βλ. παρακάτω στο σημείο 2.

14 Ευρωβαρόμετρο 363 «Εσωτερική αγορά: Ευαισθητοποίηση, αντιλήψεις και επιπτώσεις», Σεπτέμβριος 2011 http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_363_en.pdf

– μείωση των επιπτώσεων των αθέμιτων πρακτικών σε βάρος των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ·

– και ενδυνάμωση των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα δικαιώματά τους γίνονται σεβαστά.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ

2.1. Διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη

(α) Δίκτυο εμπειρογνωμόνων για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων

Το δίκτυο νομικών εμπειρογνωμόνων στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων υποβάλλει ετησίως εκθέσεις σχετικά με τη νομική κατάσταση που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση[15].

Η πρώτη έκθεση[16], που ολοκληρώθηκε τον Ιανουάριο του 2011, επικεντρώθηκε στην εκτελεστότητα του δικαιώματος ίσης μεταχείρισης με βάση την ιθαγένεια όσον αφορά τους διακινούμενους εργαζομένους της ΕΕ και στο υπάρχον νομικό πλαίσιο σε κάθε κράτος μέλος. Η έκθεση κατέληγε στο συμπέρασμα ότι το δικαίωμα αυτό σπάνια έχει το ίδιο επίπεδο προστασίας και εγγυήσεων όπως το δικαίωμα στην ίση μεταχείριση με βάση άλλους λόγους (όπως η φυλή, το φύλο και η ηλικία). Στις περισσότερες χώρες της ΕΕ οι διακινούμενοι εργαζόμενοι της ΕΕ εξακολουθούν να θεωρούνται ότι βρίσκονται σε καθεστώς που είναι πιο κοντά στους εργαζομένους τρίτων χωρών παρά στους ημεδαπούς εργαζομένους. Πολλοί διακινούμενοι εργαζόμενοι της ΕΕ που αντιμετωπίζουν διακρίσεις λόγω ιθαγένειας πρέπει να βασιστούν σε μια γενναιόδωρη ερμηνεία του εθνικού δικαίου που θεσπίστηκε για την εφαρμογή των οδηγιών της ΕΕ περί ισότητας για την καταπολέμηση των διακρίσεων για άλλους λόγους.

Η δεύτερη έκθεση, που υποβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2011, παρουσίασε μια επισκόπηση των κύριων προβλημάτων που επηρεάζουν την εφαρμογή των κανόνων σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων τα οποία εντοπίστηκαν σε κάθε κράτος μέλος. Υπάρχουν ορισμένα προβλήματα, συστημικού χαρακτήρα σε ορισμένα κράτη μέλη, τα οποία απλώς συνιστούν παράνομη διάκριση. Τα περισσότερα από τα προβλήματα απορρέουν από έμμεσες διακρίσεις ή αδικαιολόγητους περιορισμούς στην άσκηση του δικαιώματος των εργαζομένων στην ελεύθερη κυκλοφορία. Π.χ. το κριτήριο της κατοικίας, που αποτελεί προϋπόθεση για τη δυνατότητα απόλαυσης ορισμένων κοινωνικών και φορολογικών πλεονεκτημάτων, οι υπερβολικές γλωσσικές απαιτήσεις ή το γεγονός ότι τα κράτη μέλη δεν λαμβάνουν υπόψη τα χρόνια που έχει εργαστεί κάποιος σε παρόμοια θέση σε άλλα κράτη

---

15 Οι ετήσιες ευρωπαϊκές εκθέσεις που παρέχει το δίκτυο από το 2006 διατίθενται στην ακόλουθη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=consolidated+report&mode=advancedSubmit&langId=en
Βασίζονται στις ετήσιες εθνικές εκθέσεις για κάθε κράτος μέλος, που είναι διαθέσιμες στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/social/keyDocuments.jsp?type=0&policyArea=25&subCategory=475&country=0&year=0&advSearchKey=%22national+report%22&mode=advancedSubmit&langId=el

16 Θεματική Έκθεση «Εφαρμογή του κανονισμού 1612/68», Ιανουάριος 2011. http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=475&langId=en

μέλη της ΕΕ όταν υπολογίζεται η αρχαιότητα ενός υπαλλήλου στον δημόσιο τομέα και συναφή πλεονεκτήματα.

(β) Συζήτηση εντός της συμβουλευτικής επιτροπής για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων

Σε μια σειρά συνεδριάσεων της συμβουλευτικής επιτροπής για την ελεύθερη διακίνηση των εργαζομένων κατά την περίοδο μεταξύ Οκτωβρίου του 2010 και Οκτωβρίου του 2012 συζητήθηκαν τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, τα προβλήματα διακρίσεων λόγω ιθαγένειας και η ανάγκη να εφαρμόζονται καλύτερα οι κανόνες της ΕΕ. Τα μέλη της συμβουλευτικής επιτροπής, η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών και των κοινωνικών εταίρων σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, κλήθηκαν επίσης να απαντήσουν σε ερωτηματολόγιο που συνέταξε η Επιτροπή. Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε για να εξακριβωθεί τι ενέργειες έχουν γίνει σε εθνικό επίπεδο για την πληροφόρηση, τη βοήθεια, την υποστήριξη και την προστασία των εργαζομένων της ΕΕ σε σχέση με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011.

Τα μέλη της επιτροπής αναγνώρισαν τη σημασία της πραγματικής και αποτελεσματικής εφαρμογής των δικαιωμάτων που υπάρχουν ήδη. Οι προτάσεις που έγιναν για την ανταπόκριση στην ανάγκη αυτή κυμάνθηκαν από δραστηριότητες ευαισθητοποίησης έως μια ισχυρότερη επιβολή των κανόνων και μια βελτιωμένη πρόσβαση στις πληροφορίες και υποστήριξη για τους διακινούμενους εργαζομένους της ΕΕ. Στη συνεδρίαση της συμβουλευτικής επιτροπής σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στις 30 Οκτωβρίου 2012, κοινωνικοί εταίροι, τόσο από την Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (ΕΣΣ) όσο και από τη Συνομοσπονδία Ευρωπαϊκών Επιχειρήσεων (Business Europe), εξέφρασαν σε γενικές γραμμές ευνοϊκές απόψεις για την πρόταση οδηγίας.

(γ) Δημόσια διαβούλευση

Η Επιτροπή διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση το διάστημα μεταξύ Ιουνίου και Αυγούστου 2011. Πολίτες, εθνικές αρχές, συνδικάτα εργαζομένων, οργανώσεις εργοδοτών και άλλες ενώσεις (ΜΚΟ, ενώσεις ελεύθερων επαγγελματιών κ.λπ.) παρουσίασαν τις απόψεις τους για τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι κατά την άσκηση του δικαιώματός τους για ελεύθερη κυκλοφορία, για το σημερινό επίπεδο προστασίας των εργαζομένων και για την ανάγκη να ενεργήσει η ΕΕ προκειμένου να βοηθήσει τους εργαζομένους να απολαμβάνουν πλήρως τα δικαιώματά τους.

Συνολικά δόθηκαν 243 απαντήσεις, εκ των οποίων οι 169 προέρχονταν από πολίτες και οι 74 από οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών. Μεταξύ των απαντήσεων από οργανώσεις τα συνδικάτα ήταν τα πλέον δραστήρια στη συμμετοχή (27% όσων απάντησαν) και ακολουθούσαν οι ΜΚΟ (17%), οι εθνικές αρχές (15%) και οι εργοδοτικές οργανώσεις (12%).

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες συμφώνησαν ότι οι εργαζόμενοι της ΕΕ πρέπει να προστατεύονται καλύτερα από τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας. Η θέσπιση νομοθεσίας της ΕΕ ήταν η πιο σημαντική επιλογή δράσης που προτάθηκε από συνδικαλιστικές οργανώσεις, ΜΚΟ, ιδιωτικές εταιρείες, αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης και από πολίτες. Οι εθνικές αρχές ήταν μοιρασμένες. Οι εργοδότες δήλωσαν με σαφήνεια ότι η ευαισθητοποίηση σχετικά με το ζήτημα αυτό είναι πολύ σημαντική. Η δημιουργία σημείων επαφής ή αντίστοιχων δομών στα κράτη μέλη θεωρήθηκε σημαντικό μέτρο από την

πλειοψηφία όσων απάντησαν. Οι ανταλλαγές ορθών πρακτικών μεταξύ των χωρών της ΕΕ θεωρήθηκαν επίσης σημαντικό μέσο, ενώ οι μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, τα συνδικάτα, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις και οι περιφερειακές αρχές[17] θεώρησαν σημαντική την υποστήριξη των οργανώσεων.

2.2. Εκτίμηση αντικτύπου

Σύμφωνα με την πολιτική της για βελτίωση της νομοθεσίας, η Επιτροπή προέβη σε εκτίμηση του αντικτύπου των εναλλακτικών επιλογών πολιτικής με βάση εξωτερική μελέτη[18] η οποία ολοκληρώθηκε τον Απρίλιο του 2012[19].

Οι διάφορες εναλλακτικές επιλογές πολιτικής περιλαμβάνουν ένα φάσμα επιλογών που αντιπροσωπεύουν διαφορετικούς βαθμούς παρέμβασης της ΕΕ: διατήρηση της παρούσας κατάστασης, μεταβολή χωρίς έκδοση νομοθετικής πράξης ή έκδοση νομοθετικής πράξης. Όσον αφορά το τελευταίο, οι επιλογές παρέχουν διαφορετικά σενάρια που κυμαίνονται από ήπια παρέμβαση (μη δεσμευτική νομική πράξη όπως η σύσταση) έως μέγιστη παρέμβαση υπό τη μορφή δεσμευτικής νομικής πράξης όπως η οδηγία.

Όλες αυτές οι επιλογές αναλύθηκαν με βάση τους γενικούς στόχους.

Η εκτίμηση επιπτώσεων απέδειξε ότι μια δεσμευτική νομοθετική πρωτοβουλία θα επηρεάσει αισθητά την άσκηση των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας. Μια δεσμευτική νομική πράξη που υποχρεώνει τα κράτη μέλη να λάβουν κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζεται η ύπαρξη αποτελεσματικών μηχανισμών για τη διάδοση πληροφοριών και συμβουλών στους πολίτες αποτελεί έναν αποτελεσματικό και αποδοτικό τρόπο για την επίτευξη των αναφερθέντων στόχων.

Η επιλογή που προτιμήθηκε είναι η έκδοση οδηγίας σε συνδυασμό με άλλες πρωτοβουλίες, όπως οι κοινές κατευθυντήριες γραμμές για τα ειδικά θέματα οι οποίες θα εγκριθούν από την τεχνική επιτροπή[20] σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. Ένα κοινό καθοδηγητικό έγγραφο θα προσεγγίσει το συγκεκριμένο ζήτημα της εφαρμογής του δικαίου της ΕΕ στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

Μια οδηγία που θεσπίζει μέτρα για την υποστήριξη των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ που αντιμετωπίζουν προβλήματα όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία θα αποσκοπούσε να ευαισθητοποιήσει τις εθνικές αρχές σχετικά με το ζήτημα αυτό και να εντείνει τις ενέργειές τους για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας. Μέσω της αυξημένης προβολής του θέματος, οι πολίτες θα είναι καλύτερα ενημερωμένοι για τα δικαιώματά τους,

---

17 Περίληψη των απαντήσεων που δόθηκαν περιλαμβάνεται στα παραρτήματα 7 και 8 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση «Πρωτοβουλία για την υποστήριξη των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους για ελεύθερη κυκλοφορία».

18 Πολλαπλή σύμβαση-πλαίσιο VT 2011/012, Μελέτη για την ανάλυση και την εκτίμηση του κοινωνικοοικονομικού και περιβαλλοντικού αντικτύπου των πιθανών πρωτοβουλιών της ΕΕ στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, ιδίως όσον αφορά την επιβολή των υφιστάμενων διατάξεων της ΕΕ (VC/2011/0476).

19 Μελέτη για την ανάλυση και την αξιολόγηση του αντικτύπου των πιθανών πρωτοβουλιών της ΕΕ στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων, ιδίως όσον αφορά την επιβολή της εφαρμογής των ισχυουσών διατάξεων, από Ramboll, http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=474&langId=en

20 Η τεχνική επιτροπή που προβλέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 492/2011 απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών.

ενώ θα ευαισθητοποιηθούν επίσης οι εργοδότες του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη (ΜΚΟ, κοινωνικοί εταίροι κ.λπ.). Επιπλέον, χωρίς να δημιουργούνται επιπλέον επιβαρύνσεις στους εργοδότες, μια οδηγία θα μπορούσε να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση και επιβολή του δικαίου της ΕΕ, θεσπίζοντας συγκεκριμένη απαίτηση για τα κράτη μέλη να μεριμνούν για την καλύτερη πληροφόρηση των ενδιαφερομένων. Επιπλέον, αν παρέχονται συγκεκριμένα μέσα έννομης προστασίας κατά οποιασδήποτε παραβίασης δικαιωμάτων βάσει του άρθρου 45 της ΣΛΕΕ και υπάρχει η δυνατότητα να παρεμβαίνουν τρίτοι για λογαριασμό των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ, θα είναι πιο εύκολο για τους πολίτες να ασκούν τα δικαιώματά τους και να λαμβάνουν υποστήριξη για να το πράξουν.

Το σχέδιο εκτίμησης αντικτύπου εγκρίθηκε από την επιτροπή εκτίμησης αντικτύπου («ΕΕΑ») τον Ιούλιο του 2012. Η γνώμη της ΕΕΑ, καθώς και η τελική εκτίμηση αντικτύπου και η σχετική περίληψη δημοσιεύονται μαζί με την παρούσα πρόταση.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Γενικό πλαίσιο — περίληψη των προτεινόμενων ενεργειών

Η παρούσα πρόταση οδηγίας αποσκοπεί στο να βελτιώσει και να ενισχύσει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται στην πράξη το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση με τη θέσπιση γενικού κοινού πλαισίου κατάλληλων διατάξεων και μέτρων για τη διευκόλυνση της καλύτερης και πιο ομοιόμορφης εφαρμογής των δικαιωμάτων που απορρέουν από το δίκαιο της ΕΕ για τους εργαζομένους και τα μέλη της οικογένειάς τους που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας.

Η πρόταση οδηγίας προβλέπει, ιδίως, νομικές υποχρεώσεις, ώστε:

– οι διακινούμενοι εργαζόμενοι της ΕΕ να έχουν εγγυημένα κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας σε εθνικό επίπεδο. Κάθε εργαζόμενος της ΕΕ που θεωρεί ότι έχει υποστεί διακρίσεις λόγω ιθαγένειας θα πρέπει να είναι σε θέση να κάνει χρήση των κατάλληλων διοικητικών και/ή δικαστικών διαδικασιών, προκειμένου να αντικρούσει τη μεροληπτική συμπεριφορά·

– να προστατεύει περαιτέρω τους εργαζομένους μεριμνώντας ώστε ενώσεις, οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα που έχουν έννομο συμφέρον για την προαγωγή των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων να είναι σε θέση να κινήσουν οποιαδήποτε διοικητική ή δικαστική διαδικασία για λογαριασμό ή προς υποστήριξη των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ, όταν γίνεται παραβίαση των δικαιωμάτων τους·

– να δημιουργηθούν δομές ή οργανισμοί σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι θα προωθούν την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας παρέχοντας πληροφορίες, υποστηρίζοντας και βοηθώντας τους διακινούμενους εργαζομένους της ΕΕ που πλήττονται από διακρίσεις λόγω ιθαγένειας·

– να ευαισθητοποιηθούν εργοδότες, εργαζόμενοι και οποιαδήποτε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη με εύκολα προσβάσιμες συναφείς πληροφορίες·

– να προωθηθεί ο διάλογος με τις αρμόδιες μη κυβερνητικές οργανώσεις και τους κοινωνικούς εταίρους.

3.2. Νομική βάση

Η παρούσα πρόταση βασίζεται στο άρθρο 46 της ΣΛΕΕ, δηλαδή στην ίδια νομική βάση όπως ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011, το οποίο προβλέπει την έκδοση κανονισμών ή οδηγιών σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

3.3. Αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας

Τα προβλήματα που εντοπίστηκαν όσον αφορά την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, και ιδίως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011, συνδέονται με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, σύμφωνα με το οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση ίδρυσε μια εσωτερική αγορά με βάση μια άκρως ανταγωνιστική κοινωνική οικονομία της αγοράς, με στόχο την πλήρη απασχόληση και την κοινωνική πρόοδο, και στα άρθρα 45 (ελεύθερη κυκλοφορία και κατάργηση διακρίσεων λόγω ιθαγένειας για τους εργαζομένους της ΕΕ) και 18 της ΣΛΕΕ (απαγόρευση διακρίσεων λόγω ιθαγένειας για τους πολίτες της ΕΕ).

Οι ισχύοντες κανόνες της ΕΕ πρέπει να εφαρμόζονται ορθά και αποτελεσματικά. Οι διαφορές και οι ανισότητες στον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται και επιβάλλεται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 στα διάφορα κράτη μέλη είναι επιζήμιες για την ομαλή λειτουργία της ελεύθερης κυκλοφορίας ως θεμελιώδους ελευθερίας. Υπάρχουν στοιχεία από τα οποία διαφαίνεται ότι είναι πολύ δύσκολο να δημιουργηθούν οι απαιτούμενοι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για εργαζομένους που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας σε όλη την ΕΕ. Με αυτά τα δεδομένα, η απαιτούμενη σαφήνεια και ασφάλεια δικαίου μπορούν να επιτευχθούν μόνο σε επίπεδο ΕΕ.

Οι στόχοι της πρότασης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, επομένως είναι αναγκαία η ενέργεια σε επίπεδο ΕΕ.

Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων όρια. Προκειμένου να βελτιωθεί η εφαρμογή και η επιβολή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011 στην πράξη, προτείνονται προληπτικά μέτρα, όπως η εγγύηση των κατάλληλων μέσων έννομης προστασίας και η παροχή πληροφοριών υποστήριξης και συμβουλών σύμφωνα με τις εθνικές παραδόσεις και πρακτικές.

Λαμβάνοντας υπόψη τη φύση των προτεινόμενων μέτρων, τα κράτη μέλη θα είναι ελεύθερα να επιλέξουν τα μέτρα εφαρμογής που αρμόζουν καλύτερα στο δικό τους εθνικό δικαστικό σύστημα και τις διαδικασίες.

3.4. Λεπτομερής επεξήγηση της πρότασης

3.4.1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

3.4.1.1. Άρθρο 1 – Αντικείμενο

Το άρθρο 45 της ΣΛΕΕ είναι μια διάταξη του δικαίου της ΕΕ που εφαρμόζεται απευθείας στην εθνική έννομη τάξη των κρατών μελών και που παρέχει άμεσα στους ευρωπαίους πολίτες το δικαίωμα να μεταβαίνουν σε άλλο κράτος μέλος για λόγους εργασίας και να αποδέχονται προσφορές εργασίας, να εργάζονται εκεί χωρίς να χρειάζονται άδεια εργασίας, να διαμένουν εκεί για τον σκοπό αυτό και να παραμένουν εκεί, ακόμη και μετά τη λήξη της εργασίας τους. Επίσης, τους παρέχει το δικαίωμα να απολαμβάνουν ίση μεταχείριση με τους ημεδαπούς όσον αφορά την πρόσβαση στην απασχόληση, τις αποδοχές και τους άλλους

όρους εργασίας και απασχόλησης. Επομένως, το άρθρο αυτό συνεπάγεται την κατάργηση κάθε διάκρισης (άμεσης ή έμμεσης) με βάση την ιθαγένεια κατά την άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων, καθώς και την εξάλειψη κάθε αδικαιολόγητου εμποδίου που παρακωλύει την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας[21].

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 αποτελεί επίσης νομική πράξη η οποία από τη φύση της έχει άμεση εφαρμογή και τα κράτη μέλη δεν χρειάζεται να λάβουν εκτελεστικά μέτρα ώστε να μπορούν οι πολίτες να επικαλούνται τα δικαιώματα που απορρέουν από τον εν λόγω κανονισμό.

Τα δικαιώματα που παρέχονται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού σχετικά με τους πολίτες, η επιβολή των οποίων θα είναι ευκολότερη με την παρούσα πρόταση, είναι τα δικαιώματα που περιλαμβάνονται στο Κεφάλαιο Ι «Απασχόληση, ισότητα μεταχείρισης και οικογένειες εργαζομένων», στα άρθρα 1 έως 10. Αφορούν ιδίως την πρόσβαση στην απασχόληση (τμήμα 1, Πρόσβαση σε απασχόληση, άρθρα 1 έως 6), την ίση μεταχείριση σε σχέση με την απασχόληση και τους όρους εργασίας (τμήμα 2, Άσκηση της απασχόλησης και ισότητα μεταχείρισης, άρθρα 7 έως 9) και τα μέλη της οικογένειας του εργαζομένου (τμήμα 3, Οικογένειες των εργαζομένων, άρθρο 10).

Η παρούσα πρόταση οδηγίας δεν αφορά το κεφάλαιο ΙΙ *Θέση σε επαφή και συμψηφισμός της προσφοράς και ζητήσεως εργασίας* (άρθρα 11 έως 20), το κεφάλαιο ΙΙΙ, *Επιτροπές για την εξασφάλιση στενής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας και της απασχολήσεως των εργαζομένων* (άρθρα 20 έως 34) και το κεφάλαιο IV *Τελικές διατάξεις* (άρθρα 35 έως 42) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011.

3.4.1.2. Άρθρο 2 – Πεδίο εφαρμογής

Η πρόταση δεν μεταβάλλει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011. Εφαρμόζεται μόνο σε περιπτώσεις διακρίσεων λόγω ιθαγένειας σε σχέση με τα θέματα που καλύπτονται από τον εν λόγω κανονισμό, θεσπίζοντας διατάξεις περί προστασίας, ενημέρωσης και υποστήριξης, σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 7 της παρούσας πρότασης οδηγίας. Υποστηρίζει την εγγύηση ίσης μεταχείρισης και ενισχύει τα μέσα έννομης προστασίας σε περιπτώσεις αδικαιολόγητων εμποδίων όσον αφορά την επιλεξιμότητα και την πρόσβαση σε θέσεις απασχόλησης των εργαζομένων που ασκούν το δικαίωμά ελεύθερης κυκλοφορίας μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο πλαίσιο αυτό, η πρόταση οδηγίας καλύπτει τα ακόλουθα θέματα:

– πρόσβαση στην απασχόληση·

– όροι απασχόλησης και εργασίας, ιδίως όσον αφορά τις αποδοχές και την απόλυση·

– πρόσβαση σε κοινωνικές παροχές και σε φορολογικά πλεονεκτήματα·

– συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις·

– πρόσβαση στην κατάρτιση·

[21] Βλ. ιδίως την υπόθεση C-325/08: Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαρτίου 2010, Olympique Lyonnais SASP κατά Olivier Bernard, Newcastle United FC, Συλλογή 2010, σ. I-2177.

– πρόσβαση στη στέγαση·

– πρόσβαση στην εκπαίδευση για τα τέκνα των εργαζομένων.

3.4.2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ - ΕΠΙΒΟΛΗ

3.4.2.1. Άρθρο 3 – Υπεράσπιση των δικαιωμάτων – Μέσα έννομης προστασίας – Προθεσμίες

Το άρθρο αυτό επιβάλλει νομική υποχρέωση στα κράτη μέλη να παρέχουν στους διακινούμενους εργαζομένους της ΕΕ τα κατάλληλα μέσα έννομης προστασίας σε εθνικό επίπεδο. Συνδέεται επίσης με την επιβολή και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων, η οποία από μόνη της αφορά θεμελιώδες δικαίωμα. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιβεβαιώνει το δικαίωμα προσφυγής σε αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας για κάθε πρόσωπο του οποίου τα δικαιώματα και οι ελευθερίες, που εγγυάται το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραβιάζονται ή δεν γίνονται σεβαστά. Η πρόταση καλύπτει τα δικαστικά και εξωδικαστικά μέσα έννομης προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των εναλλακτικών μηχανισμών διευθέτησης διαφορών όπως η συνδιαλλαγή και η διαμεσολάβηση. Οι διαμεσολαβητές και οι φορείς του τομέα ισότητας ή άλλες παρόμοιες δομές μπορούν επίσης να αποτελέσουν μια εναλλακτική λύση αντί για τα γενικά δικαστήρια. Σύμφωνα με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι, σε περίπτωση που τα κράτη μέλη έχουν προβλέψει μόνο διοικητικές διαδικασίες, εξασφαλίζουν ότι κάθε διοικητική απόφαση μπορεί να προσβληθεί ενώπιον δικαστηρίου.

Σύμφωνα με τη νομολογία του ΔΕΕ[22], η παράγραφος 2 του άρθρου αυτού ορίζει ότι η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων για τις προθεσμίες άσκησης αγωγής όσον αφορά την αρχή της ίσης μεταχείρισης, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω προθεσμίες είναι τέτοιες ώστε να μην μπορούν να θεωρηθούν ικανές να καταστήσουν πρακτικά αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

3.4.2.2. Άρθρο 4 – Δράση ενώσεων, οργανισμών ή άλλων νομικών οντοτήτων

Το εν λόγω άρθρο προβλέπει υποχρέωση για τα κράτη μέλη να μεριμνούν ώστε οι ενώσεις, οργανώσεις ή νομικές οντότητες (όπως οι συνδικαλιστικές οργανώσεις, οι ΜΚΟ ή άλλες οργανώσεις) να μπορούν να κινούν κάθε διοικητική ή δικαστική διαδικασία για λογαριασμό ή προς στήριξη των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ σε περίπτωση παραβίασης των δικαιωμάτων τους στο πλαίσιο είτε της οδηγίας είτε του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011. Επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να εφαρμοστεί στην πράξη αυτή η διάταξη, με βάση το εθνικό δικαστικό σύστημα και τις εθνικές διαδικασίες.

Ενώσεις, οργανώσεις ή άλλες νομικές οντότητες μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην υπεράσπιση των δικαιωμάτων για λογαριασμό ή προς υποστήριξη του

---

22 Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2000 στην υπόθεση C-78/98 Preston, Συλλογή 2000, σ. I-03201.

εργαζομένου και των μελών της οικογένειάς του[23]. Η βοήθεια μπορεί να διαφέρει από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, ανάλογα με το δικαστικό του σύστημα, τις διαδικασίες, τις παραδόσεις και τις πρακτικές (π.χ. οι συνδικαλιστικές οργανώσεις θα μπορούσαν να παρεμβαίνουν ή να επωμίζονται το κόστος ή να παρέχουν βοήθεια προς τα θύματα διακρίσεων).

Κατ' αντιστοιχία με το άρθρο 3, το άρθρο 4 παράγραφος 2 ορίζει ότι η πρώτη παράγραφος εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των εθνικών διατάξεων για τις προθεσμίες άσκησης αγωγής.

3.4.3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ III – ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ – ΣΗΜΕΙΑ ΕΠΑΦΗΣ, ΔΟΜΕΣ Ή ΦΟΡΕΙΣ ΕΠΑΦΗΣ – ΔΙΑΛΟΓΟΣ

3.4.3.1. Άρθρο 5 – Σημεία επαφής, δομές ή φορείς επαφής

Το παρόν άρθρο προβλέπει δομές για την πληροφόρηση, την προώθηση και την υποστήριξη ή φορείς που θα συσταθούν σε εθνικό επίπεδο για να υποστηρίζουν τους διακινούμενους εργαζομένους της ΕΕ και να προωθούν, να αναλύουν και να ελέγχουν τα δικαιώματα που παρέχονται σε αυτούς και στα μέλη των οικογενειών τους από το δίκαιο της ΕΕ. Οι λειτουργίες αυτές μπορούν, ωστόσο, να ασκηθούν από τους υπάρχοντες φορείς που έχουν ήδη συσταθεί από τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση διακρίσεων για άλλους λόγους στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ, ή από οργανισμούς με αρμοδιότητες σε εθνικό επίπεδο για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου ή τη διασφάλιση των ατομικών δικαιωμάτων. Στην περίπτωση αυτή, τα κράτη μέλη πρέπει να εξασφαλίσουν τη διάθεση επαρκών πόρων στους υπάρχοντες φορείς για την εκτέλεση των πρόσθετων καθηκόντων. Για τον σκοπό αυτό η κατάρτιση εμπειρογνωμόνων θα μπορούσε να είναι επιλέξιμη για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Τα καθήκοντα των εν λόγω δομών ή φορέων πρέπει επιπλέον να περιλαμβάνουν:

α) Την παροχή πληροφοριών σε όλους τους ενδιαφερομένους και την αύξηση της υποστήριξης της ΕΕ για τους διακινούμενους εργαζομένους· β) την παροχή συμβουλών και βοήθειας σε εικαζόμενα θύματα διακρίσεων που υποβάλλουν σχετική καταγγελία, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των νομικών οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 4. Ενώ σε ορισμένες χώρες οι φορείς ισότητας οι οποίοι συγκροτήθηκαν σύμφωνα με διατάξεις οδηγιών της ΕΕ για την καταπολέμηση των διακρίσεων για άλλους λόγους έχουν δικαίωμα δικαστικής παράστασης και μπορούν να προσφύγουν στο δικαστήριο, σε άλλες χώρες μπορούν μόνο να παρέχουν βοήθεια στον αιτούντα ή να υποβάλλουν παρατηρήσεις στο δικαστήριο.

β) Τη διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών για τις διακρίσεις με βάση την ιθαγένεια.

γ) Τη δημοσίευση ανεξάρτητων εκθέσεων και τη διατύπωση συστάσεων σε σχέση με την ισότητα μεταχείρισης και την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας.

δ) Τη δημοσίευση πληροφοριών για οποιοδήποτε θέμα σχετικά με την εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, των κανόνων της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

---

[23] Επί του παρόντος, το δικαίωμα αυτό υπάρχει ήδη με διάφορες μορφές στα περισσότερα κράτη μέλη με εξαίρεση τη Γερμανία, την Εσθονία και τη Μάλτα.

Επαφίεται σε κάθε κράτος μέλος να αποφασίσει αν είναι αναγκαία η δημιουργία μιας εντελώς νέας δομής ή αν οι υφιστάμενοι φορείς είναι σε θέση να αναλάβουν τα καθήκοντα που περιγράφονται παραπάνω για την προώθηση της καταπολέμησης των διακρίσεων σε όλα τα κράτη μέλη. Επί του παρόντος, το ζήτημα της «ιθαγένειας» θα μπορούσε να καλυφθεί από τις αρμοδιότητες των φορέων για την ισότητα των φύλων που υπάρχουν ήδη σε 19 κράτη μέλη[24].

Επιπλέον, το άρθρο αυτό προβλέπει συνέργειες μεταξύ των υφιστάμενων ή νέων δομών ή φορέων με άλλα εργαλεία ενημέρωσης, προώθησης και υποστήριξης σε επίπεδο ΕΕ, όπως το Your Europe, το SOLVIT, το EURES, το δίκτυο Enterprise Europe Network και οι υπηρεσίες μιας στάσης.

Η χρήση των υπαρχουσών δομών έχει το πλεονέκτημα ότι αξιοποιούνται οι υπάρχουσες γνώσεις και η πείρα. Αυξάνεται επίσης η απλότητα και η προσβασιμότητα, δεδομένου ότι αποφεύγεται ο κίνδυνος να δημιουργηθεί σύγχυση και αβεβαιότητα όσον αφορά το πού μπορεί να απευθυνθεί κάποιος σε περίπτωση προβλημάτων.

3.4.3.2. Άρθρο 6 – Διάλογος

Το παρόν άρθρο απαιτεί από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις εθνικές παραδόσεις και πρακτικές, να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να ενθαρρύνουν και να προωθούν τον διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους και με μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι οποίες έχουν, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και πρακτική, έννομο συμφέρον να συμβάλλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας.

3.4.4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV – ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

3.4.4.1. Άρθρο 7 – Διάδοση πληροφοριών

Το παρόν άρθρο προβλέπει την κατάλληλη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα των εργαζομένων και των μελών της οικογένειάς τους σχετικά με την ίση μεταχείριση που απορρέει από την οδηγία, καθώς και από τα άρθρα 1 έως 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011. Όσο πιο αποτελεσματικό είναι το σύστημα της ενημέρωσης του κοινού και της πρόληψης, τόσο μικρότερη είναι η ανάγκη για ατομικά μέσα έννομης προστασίας. Η πρόταση οδηγίας αφήνει την επιλογή των εργαλείων πληροφόρησης στα κράτη μέλη, ωστόσο πρέπει να γίνουν υποχρεωτικές οι διαδικτυακές ή ψηφιακές πληροφορίες με συνδέσμους προς τα υφιστάμενα εργαλεία πληροφόρησης σε επίπεδο ΕΕ, δηλαδή τους δικτυακούς τόπους Your Europe και EURES.

Ωστόσο, το εγχείρημα αυτό μπορεί να συμπληρωθεί με οποιεσδήποτε άλλες δημόσιες ενημερωτικές δραστηριότητες που να αντανακλούν τις βέλτιστες πρακτικές που διαπιστώθηκαν από τους εθνικούς εμπειρογνώμονες και τα ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι εκστρατείες ευαισθητοποίησης ή οι ειδικές πληροφορίες. Ο ενεργός ρόλος των κοινωνικών εταίρων, των φορέων ισότητας, των ΜΚΟ και άλλων ενώσεων θα μπορούσε να επίσης να συμβάλει σημαντικά στη διάδοση των πληροφοριών.

---

[24] AT, BE, BG, EE, FI, FR, HU, IE, IT, LT, LV, NL, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK. Για περισσότερες πληροφορίες, μπορείτε να συμβουλευτείτε το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση «Πρωτοβουλία για την υποστήριξη των διακινούμενων εργαζομένων της ΕΕ κατά την άσκηση των δικαιωμάτων τους για ελεύθερη κυκλοφορία», σημείο 3.1.3.

3.4.5. ΚΕΦΑΛΑΙΟ V – ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

3.4.5.1. Άρθρο 8 – Ελάχιστες απαιτήσεις

Η πρώτη παράγραφος αποτελεί τυποποιημένη διάταξη «μη οπισθοδρόμησης», η οποία ορίζει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να έχουν, ή μπορεί να επιθυμούν να εκδώσουν, νομοθεσία που προβλέπει υψηλότερο επίπεδο προστασίας από αυτό που εξασφαλίζεται από την προτεινόμενη οδηγία.

Η δεύτερη παράγραφος ορίζει ρητά ότι τα κράτη μέλη έχουν τη διακριτική ευχέρεια να επεκτείνουν τις αρμοδιότητες των οργανισμών που αναφέρονται στο άρθρο 5, ώστε να συμπεριλάβουν και την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας για όλους τους πολίτες της ΕΕ και τα μέλη της οικογενείας τους που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 της ΣΛΕΕ και στην οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών[25].

Η τρίτη παράγραφος προβλέπει ότι τα κράτη μέλη δεν θα πρέπει να υποβαθμίζουν οποιοδήποτε υφιστάμενο επίπεδο προστασίας κατά των διακρίσεων κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

3.4.5.2. Άρθρο 9 – Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

Τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής σε διάστημα 2 ετών από την έναρξη ισχύος της οδηγίας και να ανταποκριθούν σε ορισμένες απαιτήσεις ενημέρωσης, όπως να κοινοποιήσουν στην Επιτροπή τον τρόπο με τον οποίο ενσωματώθηκε η οδηγία στο εθνικό δίκαιο και να παραπέμπουν στην οδηγία στα οποιαδήποτε εκτελεστικά μέτρα θεσπίζουν.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, θα ήταν σκόπιμο τα κράτη μέλη να συνοδεύουν την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα που να επεξηγούν τη σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία της παρούσας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Δεδομένου ότι για ορισμένες διατάξεις της παρούσας οδηγίας, όπως εκείνες που αφορούν δομές ή φορείς που προβλέπονται στο άρθρο 5, πολλά κράτη μέλη διαθέτουν ήδη ισχύουσα νομοθεσία για την καταπολέμηση των διακρίσεων για άλλους λόγους στο πλαίσιο της εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ ή διαθέτουν οργανισμούς με αρμοδιότητες σε εθνικό επίπεδο για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου ή τη διασφάλιση των ατομικών δικαιωμάτων, τα επεξηγηματικά έγγραφα θα μπορούσαν να επιτρέψουν να εντοπίζονται καλύτερα τα ειδικά μέτρα που θεσπίστηκαν ή που εφαρμόζονται ήδη προκειμένου να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις με βάση την ιθαγένεια.

3.4.5.3. Άρθρο 10 – Έκθεση

Η Επιτροπή πρέπει να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της

---

[25] ΕΕ L 158 της 30.4.2004.

παρούσας οδηγίας το αργότερο εντός δύο ετών από την εκπνοή της προθεσμίας για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο. Μπορεί επίσης να υποβάλει κατάλληλες προτάσεις για περαιτέρω μέτρα, όπου το κρίνει αναγκαίο. Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της έκθεσης εφαρμογής και της εμπειρίας που θα αποκομίσει στην πράξη αυτή, η Επιτροπή θα παρακολουθεί επίσης και τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη επέλεξαν να επεκτείνουν τις αρμοδιότητες των δομών και των φορέων που αναφέρονται στο άρθρο 5 σχετικά με το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης, χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, όλων των πολιτών της Ένωσης και των μελών της οικογένειάς τους που ασκούν το δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία που απορρέει από το δίκαιο της Ένωσης.

3.4.5.4. Άρθρο 11 – Έναρξη ισχύος

Τυποποιημένη ρήτρα που προβλέπει ότι η παρούσα οδηγία θα αρχίσει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.4.5.5. Άρθρο 12 – Αποδέκτες

Πρόκειται για τυποποιημένο άρθρο που προβλέπει ότι η οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΠΤΩΣΗ

Η παρούσα πρόταση αναμένεται να έχει περιορισμένες επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της Ένωσης. Οι δαπάνες για μια μελέτη αξιολόγησης το 2015 υπολογίζεται ότι δεν θα υπερβούν τα 0,300 εκατ. ευρώ και θα καλυφθούν από κονδύλια που διατίθενται από το τη γραμμή του προϋπολογισμού που χρηματοδοτεί την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης και τα μέτρα υπέρ των διακινουμένων, συμπεριλαμβανομένων και των διακινουμένων από τρίτες χώρες. Οι δαπάνες για τους ανθρώπινους πόρους (0,131 εκατ. ευρώ ετησίως) θα καλυφθούν από τον τομέα 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου. Οι λεπτομέρειες εξηγούνται στο δημοσιονομικό δελτίο που επισυνάπτεται στην παρούσα πρόταση.

2013/0124 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με μέτρα που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχονται στους εργαζομένους στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 46,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[26],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών[27],

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων αποτελεί θεμελιώδη ελευθερία των πολιτών της ΕΕ και έναν από τους πυλώνες της εσωτερικής αγοράς στην Ένωση, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 45 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εφαρμογή της αναπτύσσεται περαιτέρω από το δίκαιο της Ένωσης με στόχο την εξασφάλιση της πλήρους άσκησης των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στους πολίτες της Ένωσης και στα μέλη της οικογένειάς τους.

(2) Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο και για την ανάπτυξη μιας πραγματικής αγοράς εργασίας της Ένωσης, επιτρέποντας στους εργαζομένους να μετακινούνται από περιοχές υψηλής ανεργίας σε περιοχές όπου

---

[26] ΕΕ C της … , σ. .
[27] ΕΕ C της … , σ. .

υπάρχει έλλειψη εργατικού δυναμικού, βοηθώντας περισσότερους ανθρώπους να βρουν θέσεις εργασίας που να ανταποκρίνονται καλύτερα στις δεξιότητες και αντιμετωπίζοντας τα σημεία συμφόρησης στην αγορά εργασίας.

(3) Η ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων δίνει σε όλους τους πολίτες το δικαίωμα να μεταβαίνουν ελεύθερα σε άλλο κράτος μέλος για να εργαστούν και να διαμείνουν εκεί για τον σκοπό αυτό. Τους προστατεύει από τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας με την εξασφάλιση ίσης μεταχείρισης σε σύγκριση με τους ημεδαπούς του εν λόγω κράτους μέλους. Πρέπει να διαχωρίζεται από την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, η οποία περιλαμβάνει το δικαίωμα των επιχειρήσεων να παρέχουν υπηρεσίες σε άλλο κράτος μέλος και, στο πλαίσιο αυτό, να αποστέλλουν («αποσπούν») προσωρινά δικούς τους εργαζομένους τους σε άλλο κράτος μέλος με σκοπό να εκτελέσουν εκεί τις εργασίες που απαιτούνται για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

(4) Όσον αφορά τους εργαζομένους και τις οικογένειες των εργαζομένων που ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία, το άρθρο 45 της Συνθήκης παρέχει σημαντικά δικαιώματα για την άσκηση αυτής της θεμελιώδους ελευθερίας, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης[28].

(5) Ωστόσο, η αποτελεσματική άσκηση της ελευθερίας κυκλοφορίας των εργαζομένων εξακολουθεί να αποτελεί σημαντική πρόκληση και πολλοί εργαζόμενοι πολύ συχνά δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας. Εξακολουθούν να πλήττονται από διακρίσεις λόγω ιθαγένειας όταν μεταβαίνουν σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, υπάρχει ένα χάσμα μεταξύ της νομοθεσίας και της εφαρμογής της στην πράξη το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί.

(6) Τον Ιούλιο του 2010, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Επιβεβαίωση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων: δικαιώματα και σημαντικές εξελίξεις»[29] η Επιτροπή επισήμανε ότι θα διερευνήσει τους τρόπους αντιμετώπισης των νέων αναγκών και προκλήσεων (ιδιαίτερα υπό το φως των νέων μοτίβων κινητικότητας) με τις οποίες έρχονται αντιμέτωποι οι διακινούμενοι εργαζόμενοι της ΕΕ και τα μέλη της οικογένειάς τους και ότι στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής για την ενιαία αγορά, θα εξετάσει πώς μπορεί να προωθήσει και να ενισχύσει μηχανισμούς για την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης για τους εργαζομένους της ΕΕ και τα μέλη των οικογενειών τους κατά την άσκηση του δικαιώματός τους στην ελεύθερη κυκλοφορία.

(7) Στην έκθεση 2010 για την ιθαγένεια της ΕΕ «Άρση των εμποδίων στα δικαιώματα των πολιτών της ΕΕ»[30], της 27ης Οκτωβρίου 2010, η Επιτροπή προσδιόρισε την αποκλίνουσα και λανθασμένη εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης σχετικά με το δικαίωμα στην ελεύθερη κυκλοφορία ως ένα από τα βασικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι πολίτες της Ένωσης στην αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων τους βάσει του δικαίου της Ένωσης. Επομένως, η Επιτροπή ανακοίνωσε

---

28 ΕΕ L 141 της 27.05.2011, σ. 1.
29 COM(2010) 373 τελικό της 13ης Ιουλίου 2010.
30 COM (2010) 603.

την πρόθεσή της να αναλάβει δράση για να «διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της ΕΕ και των μελών της οικογένειάς τους που προέρχονται από τρίτες χώρες, ενισχύοντας την αυστηρή επιβολή των κανόνων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της μη διακριτικής μεταχείρισης, προωθώντας ορθές πρακτικές και την αύξηση της επιτόπιας γνώσης των κανόνων της ΕΕ και ενισχύοντας τη διάδοση πληροφοριών στους πολίτες της Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία» (δράση 15 της έκθεσης του 2010 για την ευρωπαϊκή ιθαγένεια).

(8) Στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την απασχόληση, της 18ης Απριλίου 2012 (ανακοίνωση της Επιτροπής «Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης»)[31], η Επιτροπή εξήγγειλε την πρόθεσή της «να υποβάλει νομοθετική πρόταση για τη στήριξη των μετακινούμενων εργαζομένων (ενημέρωση και συμβουλές) κατά την άσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη Συνθήκη και τον κανονισμό 492/2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης».

(9) Η κατάλληλη και αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή είναι βασικά στοιχεία για την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων, ενώ η ανεπαρκής επιβολή υπονομεύει την αποτελεσματικότητα των κανόνων της Ένωσης που εφαρμόζονται στον τομέα αυτόν.

(10) Η περισσότερο αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή των δικαιωμάτων που απορρέουν από τους κανόνες της Ένωσης για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων είναι επίσης αναγκαία για την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(11) Η εφαρμογή και η παρακολούθηση των κανόνων της Ένωσης για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων θα πρέπει να βελτιωθούν προκειμένου να διασφαλιστεί η καλύτερη ενημέρωση των εργαζομένων σχετικά με τα δικαιώματά τους, να έχουν βοήθεια και προστασία κατά την άσκηση αυτών των δικαιωμάτων και να καταπολεμηθεί η καταστρατήγηση των κανόνων αυτών από τις δημόσιες αρχές και τους εργοδότες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

(12) Προκειμένου να εξασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή των ουσιαστικών κανόνων σχετικά με τα δικαιώματα των εργαζομένων για ελεύθερη κυκλοφορία για λόγους εργασίας, καθώς και για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης με αυτούς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα για να προστατεύσουν τους εργαζομένους από τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας και από κάθε αδικαιολόγητο εμπόδιο κατά την άσκηση του δικαιώματος αυτού.

(13) Προς τον σκοπό αυτό, είναι σκόπιμο να προβλεφθούν ειδικοί κανόνες για την αποτελεσματική επιβολή των ουσιαστικών κανόνων που διέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και να διευκολυνθεί η καλύτερη και πιο ομοιόμορφη εφαρμογή του άρθρου 45 της Συνθήκης και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011.

(14) Στο πλαίσιο αυτό, οι εργαζόμενοι που έχουν υποστεί διακρίσεις λόγω ιθαγένειας ή οποιοδήποτε αδικαιολόγητο περιορισμό κατά την άσκηση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας θα πρέπει να έχουν στη διάθεσή τους επαρκή και αποτελεσματικά μέσα

---

[31] COM(2012) 173 final της 18ης Απριλίου 2012.

έννομης προστασίας. Όταν τα κράτη μέλη διαθέτουν μόνο διοικητικές διαδικασίες, πρέπει να εξασφαλίζουν ότι κάθε διοικητική απόφαση μπορεί να προσβληθεί ενώπιον δικαστηρίου κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(15) Προκειμένου να υπάρξει ένα πιο ουσιαστικό επίπεδο προστασίας, οι ενώσεις και τα νομικά πρόσωπα θα πρέπει επίσης να δύνανται να κινήσουν διαδικασίες, όπως ορίζουν τα κράτη μέλη, είτε εξ ονόματος κάποιου θύματος είτε προς υπεράσπισή του, με την επιφύλαξη των εθνικών δικονομικών κανόνων που αφορούν την εκπροσώπηση και την υπεράσπιση ενώπιον των δικαστηρίων.

(16) Σε σχέση με τις προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και στο άρθρο 4 παράγραφος 2 και σύμφωνα με τη νομολογία της Ευρωπαϊκής Ένωσης[32], οι προθεσμίες αυτές θα πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να μην μπορούν να θεωρηθούν ικανές να καταστήσουν πρακτικά αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση δικαιωμάτων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης,

(17) Η προστασία κατά των διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια θα πρέπει να ενισχυθεί με την ύπαρξη οργανισμών, σε κάθε κράτος μέλος, οι οποίοι θα είναι αρμόδιοι για την προώθηση της ίσης μεταχείρισης, για την ανάλυση των προβλημάτων που αφορούν υποθέσεις πολιτών, για τη μελέτη δυνατών λύσεων και την παροχή ειδικής βοήθειας υπέρ των διακινούμενων εργαζομένων της Ένωσης που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας.

(18) Εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να αποφασίσει αν θα αναθέσει τα καθήκοντα που αναφέρονται στο άρθρο 5 της παρούσας οδηγίας σε ήδη υφιστάμενο φορέα που καλύπτει ευρύτερο φάσμα λόγων διακρίσεων. Στην περίπτωση που τα καθήκοντα με βάση το άρθρο 5 καλυφθούν με την επέκταση της εντολής ενός ήδη υφιστάμενου φορέα ή δομής, το κράτος μέλος θα πρέπει να εξασφαλίζει τη διάθεση επαρκών πόρων στον υφιστάμενο φορέα για την εκτέλεση συμπληρωματικών καθηκόντων, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι δεν θα επηρεαστεί η εκτέλεση των ήδη υπαρχόντων καθηκόντων των εν λόγω φορέων.

(19) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίσουν την προώθηση συνεργειών με τα υπάρχοντα εργαλεία πληροφόρησης και υποστήριξης σε επίπεδο Ένωσης και για τον σκοπό αυτό θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι οι υφιστάμενοι ή νεοσυσταθέντες φορείς γνωρίζουν, χρησιμοποιούν και συνεργάζονται με τις υπάρχουσες υπηρεσίες πληροφόρησης και παροχής βοήθειας, όπως το Your Europe, το SOLVIT, το EURES, το δίκτυο Enterprise Europe Network και οι υπηρεσίες μιας στάσης.

(20) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθούν τον διάλογο με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, καθώς και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων για τον εντοπισμό και την καταπολέμηση των διάφορων μορφών διακρίσεων λόγω ιθαγένειας.

(21) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθιστούν τις πληροφορίες σχετικά με τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης ευρύτερα διαθέσιμες στους εργαζομένους που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη, στους εργοδότες και στα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη.

---

[32] Απόφαση του Δικαστηρίου της 16ης Μαΐου 2000 στην υπόθεση C-78/98 Preston, Συλλογή 2000, σ. I-03201.

(22) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα παρέχουν σε εργοδότες, εργαζομένους και άλλα άτομα εύκολα προσβάσιμες πληροφορίες σχετικά με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας και τις σχετικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει επίσης να είναι εύκολα προσβάσιμες και μέσω του Your Europe και του EURES.

(23) Η παρούσα οδηγία καθορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις, δίνοντας έτσι στα κράτη μέλη τη δυνατότητα θέσπισης ή διατήρησης πιο ευνοϊκών διατάξεων. Τα κράτη μέλη έχουν επίσης τη δυνατότητα να επεκτείνουν τις αρμοδιότητες των οργανισμών που ασκούν καθήκοντα σχετικά με την προστασία των διακινούμενων εργαζομένων της Ένωσης από τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, ώστε να καλύπτουν το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης, χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, για όλους τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη της οικογενείας τους που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, όπως κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 της ΣΛΕΕ και στην οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών[33]. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν θα πρέπει να χρησιμεύσει ως δικαιολογία για ενδεχόμενη οπισθοδρόμηση σε σχέση με την ισχύουσα κατάσταση στα κράτη μέλη.

(24) Η αποτελεσματική υλοποίηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας προϋποθέτει ότι τα κράτη μέλη, όταν θεσπίζουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από την παρούσα οδηγία, θα πρέπει να προβλέπουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή να προβαίνουν στην εν λόγω αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευση των εκτελεστικών μέτρων.

(25) Σύμφωνα με την κοινή πολιτική δήλωση των κρατών μελών και της Επιτροπής, της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τα επεξηγηματικά έγγραφα, τα κράτη μέλη έχουν αναλάβει την υποχρέωση να συνοδεύουν, σε δικαιολογημένες περιπτώσεις, την κοινοποίηση των μέτρων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο με ένα ή περισσότερα έγγραφα που επεξηγούν τη σχέση ανάμεσα στα συστατικά στοιχεία μιας οδηγίας και στα αντίστοιχα μέρη των νομικών πράξεων μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Όσον αφορά την παρούσα οδηγία, ο νομοθέτης κρίνει ότι είναι δικαιολογημένη η διαβίβαση των εγγράφων αυτών.

(26) Αφού περάσει ένα επαρκές χρονικό διάστημα από την εφαρμογή της οδηγίας, η Επιτροπή θα πρέπει να συντάξει έκθεση για την εφαρμογή της, αξιολογώντας ειδικότερα τη σκοπιμότητα υποβολής οποιασδήποτε αναγκαίας πρότασης για την εξασφάλιση της καλύτερης επιβολής του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία.

(27) Η παρούσα οδηγία σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και κυρίως την ελευθερία επιλογής επαγγέλματος και το δικαίωμα προς εργασία (άρθρο 15), το δικαίωμα της μη διάκρισης (άρθρο 21 και ιδίως την παράγραφο 2, που αφορά την απαγόρευση κάθε διάκρισης λόγω ιθαγένειας), το δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων (άρθρο 28), δίκαιες και πρόσφορες

[33] ΕΕ L 158 της 30.4.2004.

συνθήκες εργασίας (άρθρο 31), το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας και διαμονής (άρθρο 45) και το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου (άρθρο 47). Θα πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.

(28) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η θέσπιση ενός γενικού κοινού πλαισίου κατάλληλων διατάξεων, μέτρων και μηχανισμών, αναγκαίων για την καλύτερη και πιο ομοιόμορφη εφαρμογή και επιβολή στην πράξη των δικαιωμάτων που παρέχει η Συνθήκη και ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011, δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορεί συνεπώς, λόγω της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της δράσης, να επιτευχθεί καλύτερα σε επίπεδο Ένωσης, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη αυτού του στόχου,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Αντικείμενο

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει διατάξει που διευκολύνουν την ομοιόμορφη εφαρμογή και επιβολή στην πράξη των δικαιωμάτων που απορρέουν από το άρθρο 45 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και από τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης.

Άρθρο 2
Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία έχει εφαρμογή στα ακόλουθα θέματα στον τομέα της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων:

α) την πρόσβαση στην απασχόληση·

β) τους όρους απασχόλησης και εργασίας, ιδίως όσον αφορά τις αποδοχές και την απόλυση·

γ) την πρόσβαση στις κοινωνικές παροχές και τα φορολογικά πλεονεκτήματα·

δ) τη συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις·

ε) την πρόσβαση στην κατάρτιση·

στ) την πρόσβαση στη στέγαση·

ζ) την πρόσβαση στην εκπαίδευση για τα τέκνα των εργαζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ
ΕΠΙΒΟΛΗ

Άρθρο 3
Υπεράσπιση των δικαιωμάτων – Μέσα έννομης προστασίας – Προθεσμίες

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι κάθε εργαζόμενος και κάθε μέλος της οικογένειάς του που θεωρεί ότι έχει υποστεί ή ότι υφίσταται αδικαιολόγητους περιορισμούς στο δικαίωμά του να μετακινείται ελεύθερα ή ότι ζημιώθηκε από τη μη τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ακόμη και εάν η σχέση στο πλαίσιο της οποίας εικάζεται ότι σημειώθηκε η διάκριση έχει λήξει, έχει πρόσβαση σε δικαστικές και/ή διοικητικές διαδικασίες, συμπεριλαμβανομένων, όπου κρίνεται σκόπιμο, διαδικασιών συνδιαλλαγής, για την

πραγμάτωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από το άρθρο 45 της Συνθήκης και τα άρθρα 1 έως 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των εθνικών κανόνων περί των προθεσμιών για την εκτέλεση των εν λόγω δικαιωμάτων. Οι προθεσμίες αυτές είναι τέτοιες ώστε να μην μπορούν να θεωρηθούν ικανές να καταστήσουν αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης.

Άρθρο 4
Δράση ενώσεων, οργανισμών ή άλλων νομικών οντοτήτων

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι ενώσεις, οι οργανώσεις ή άλλα νομικά πρόσωπα, τα οποία, σύμφωνα με τα κριτήρια που θεσπίζει η εθνική νομοθεσία, έχουν έννομο συμφέρον να μεριμνούν για την τήρηση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, μπορούν να συμμετέχουν, είτε για λογαριασμό ή προς υποστήριξη του εργαζομένου και των μελών της οικογένειάς του, με τη συναίνεσή του, σε οποιαδήποτε δικαστική και/ή διοικητική διαδικασία η οποία προβλέπεται για την εκτέλεση των δικαιωμάτων, με βάση το άρθρο 45 της Συνθήκης και τα άρθρα 1 έως 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των εθνικών κανόνων περί των προθεσμιών για την εκτέλεση των εν λόγω δικαιωμάτων. Οι προθεσμίες αυτές είναι τέτοιες ώστε να μην μπορούν να θεωρηθούν ικανές να καταστήσουν αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την άσκηση των δικαιωμάτων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗΣ – ΔΟΜΕΣ, ΦΟΡΕΙΣ – ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Άρθρο 5
Δομές – φορείς

1. Τα κράτη μέλη ορίζουν μια δομή, έναν ή περισσότερους φορείς για την προώθηση, την ανάλυση, την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ίσης μεταχείρισης όλων των εργαζομένων ή των μελών της οικογένειάς τους, χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, και λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη λειτουργία των εν λόγω φορέων. Οι φορείς αυτοί μπορεί να αποτελούν μέρος οργανισμών εθνικού επιπέδου που έχουν παρόμοιους στόχους, αλλά καλύπτουν ευρύτερο φάσμα λόγων διακρίσεων. Στην περίπτωση αυτή, το κράτος μέλος εξασφαλίζει τη διάθεση επαρκών πόρων στον υπάρχοντα φορέα για την εκτέλεση πρόσθετων καθηκόντων, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν θα επηρεαστεί η εκτέλεση των ήδη υπαρχόντων καθηκόντων των εν λόγω φορέων.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι αρμοδιότητες των εν λόγω φορέων περιλαμβάνουν:

α) με την επιφύλαξη του δικαιώματος των εργαζομένων ή των μελών της οικογένειάς τους και των ενώσεων και οργανισμών ή άλλων νομικών οντοτήτων που αναφέρονται στο άρθρο 4, την παροχή ανεξάρτητης νομικής και/ή άλλης βοήθειας στους εργαζομένους ή στα μέλη της οικογένειάς τους για την προώθηση των καταγγελιών τους·

β) τη διενέργεια ανεξάρτητων ερευνών για τις διακρίσεις με βάση την ιθαγένεια·

γ) τη δημοσίευση ανεξάρτητων εκθέσεων και τη διατύπωση συστάσεων για κάθε θέμα που αφορά τέτοιες διακρίσεις·

δ) τη δημοσίευση πληροφοριών για οποιοδήποτε θέμα σχετικά με την εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, των κανόνων της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υπάρχοντες ή νεοσυσταθέντες φορείς γνωρίζουν, χρησιμοποιούν και συνεργάζονται με τις υπάρχουσες υπηρεσίες πληροφόρησης και παροχής βοήθειας, όπως το Your Europe, το SOLVIT, το EURES, το δίκτυο Enterprise Europe Network και οι υπηρεσίες μιας στάσης.

Άρθρο 6
Διάλογος

Τα κράτη μέλη ενθαρρύνουν τον διάλογο με τις σχετικές μη κυβερνητικές οργανώσεις και τους κοινωνικούς εταίρους που έχουν, σύμφωνα με το εθνικό τους δίκαιο και την εθνική τους πρακτική, νόμιμο συμφέρον να συμβάλλουν στην καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, προκειμένου να προωθηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV
ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Άρθρο 7
Διάδοση πληροφοριών

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι διατάξεις που θεσπίζονται κατ' εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, καθώς και οι ήδη ισχύουσες σχετικές διατάξεις των άρθρων 1 έως 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011, τίθενται υπόψη των ενδιαφερομένων με κάθε πρόσφορο μέσο σε όλη την επικράτειά τους.

2. Τα κράτη μέλη παρέχουν σαφείς, εύκολα προσβάσιμες, πλήρεις και επικαιροποιημένες πληροφορίες για τα δικαιώματα που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων. . Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει επίσης να είναι εύκολα προσβάσιμες και μέσω του Your Europe και του EURES.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 8
Ελάχιστες απαιτήσεις

1. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν ή να διατηρούν διατάξεις που είναι ευνοϊκότερες για την προστασία της αρχής της ίσης μεταχείρισης από τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν ότι οι αρμοδιότητες των δομών και των φορέων που αναφέρονται στο άρθρο 5, για την προώθηση, την ανάλυση, την παρακολούθηση και την υποστήριξη της ίσης μεταχείρισης όλων των εργαζομένων ή των μελών της οικογένειάς τους χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας, καλύπτουν επίσης το δικαίωμα ίσης μεταχείρισης χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγένειας για όλους τους πολίτες της ΕΕ και τα μέλη της οικογένειάς τους που ασκούν το δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 της ΣΛΕΕ και στην οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών.

3. Η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας δεν αποτελεί σε καμία περίπτωση επαρκή λόγο για τη μείωση του επιπέδου προστασίας των εργαζομένων στους τομείς που καλύπτονται από αυτήν, με την επιφύλαξη του δικαιώματος των κρατών μελών να θεσπίζουν, ανάλογα με την εξέλιξη της κατάστασης, νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις διαφορετικές από αυτές που υφίστανται κατά τη στιγμή της κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας, εφόσον τηρούνται οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 9
Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο εντός [2 ετών από την έναρξη ισχύος – η συγκεκριμένη ημερομηνία θα συμπληρωθεί από την Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

2. Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, περιέχουν αναφορά στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

3. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 10
Έκθεση

Το αργότερο δύο χρόνια από τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, με σκοπό να διατυπώσει, αν χρειαστεί, τις αναγκαίες τροποποιήσεις.

Άρθρο 11
Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 12
Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	*Για το Συμβούλιο*
Ο Πρόεδρος	*Ο Πρόεδρος*

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Ονομασία της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Σχετικός(οί) τομέας(είς) πολιτικής που αφορά(ούν) τη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ

1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.4. Στόχος(οι)

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικός αντίκτυπος της δράσης

1.7. Προβλεπόμενος(οι) τρόπος(οι) διαχείρισης

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Διατάξεις στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομέας(είς) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμή(ές) δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

3.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση του εκτιμώμενου αντικτύπου στις δαπάνες

3.2.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις επιχειρησιακές πιστώσεις

3.2.3. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

3.3. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στα έσοδα

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Ονομασία της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Πρόταση για οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα που διευκολύνουν την άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχονται στους εργαζομένους στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων
Σχετικός(οί) τομέας(είς) πολιτικής που αφορά(ούν) τη δομή ΔΒΔ/ΠΒΔ[34]

Απασχόληση, κοινωνικός διάλογος

1.3. Χαρακτήρας της πρότασης/πρωτοβουλίας

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **νέα δράση**

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **νέα δράση μετά από πιλοτικό έργο/προπαρασκευαστική δράση**[35]

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **την επέκταση υφιστάμενης δράσης**

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά **δράση προσανατολισμένη προς νέα δράση**

1.4. Στόχοι

1.4.1. Ο(οι) πολυετής(είς) στρατηγικός(οί) στόχος(οι) της Επιτροπής που αφορά η πρόταση/πρωτοβουλία

Συμβολή στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»: — Προώθηση αυξημένης συμμετοχής στην αγορά εργασίας — Διαμόρφωση ασφαλούς, ευέλικτης και κινητικής ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας — Προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής

1.4.2. Ειδικός(οί) στόχος(οι) και δραστηριότητα(ες) ΔΒΔ/ΠΒΔ

Ειδικός στόχος αριθ. 2 (EMPL): Προώθηση της γεωγραφικής και της επαγγελματικής κινητικότητας των εργαζομένων στην Ευρώπη ώστε να ξεπεραστούν τα εμπόδια της ελεύθερης κυκλοφορίας και να δημιουργηθεί μια πραγματική αγορά εργασίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

[34] ΔΒΔ: Διαχείριση βάσει δραστηριοτήτων – ΠΒΔ: Προϋπολογισμός βάσει δραστηριοτήτων.

[35] Όπως αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 6 στοιχεία α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

1.4.3. Αναμενόμενο(α) αποτέλεσμα(τα) και αντίκτυπος

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που θα πρέπει να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους στοχοθετημένους(ες) δικαιούχους/ομάδες.

Η πρόταση αποσκοπεί στην καλύτερη εφαρμογή και επιβολή στην πράξη των δικαιωμάτων ελεύθερης κυκλοφορίας, με την καταπολέμηση των διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια και τη μείωση των εμποδίων που εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν οι διακινούμενοι εργαζόμενοι.

1.4.4. Δείκτες αποτελεσμάτων και αντικτύπου

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της υλοποίησης της πρότασης/πρωτοβουλίας.

Πολλοί δείκτες, τόσο ποσοτικοί (π.χ. ο αριθμός των καταγγελιών ή ο βαθμός ευαισθητοποίησης) όσο και ποιοτικοί (οι εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας και της νομοθεσίας για την ελεύθερη κυκλοφορία), θα χρησιμοποιούνται για λόγους παρακολούθησης. Οι υποστηρικτικοί φορείς που θα συσταθούν σύμφωνα με την παρούσα πρόταση οδηγίας θα έχουν επίσης εποπτικό ρόλο και θα είναι σε θέση να παρέχουν πιο ποιοτικά στοιχεία σχετικά με τις διακρίσεις λόγω ιθαγένειας.

Επιπλέον, η Επιτροπή προτίθεται να αξιολογήσει τον αντίκτυπο της παρούσας οδηγίας με τους εξής τρόπους:

— συστηματική αξιολόγηση από τις υπηρεσίες της Επιτροπής, με τη συμμετοχή της συμβουλευτικής επιτροπής για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων,

— υποβολή έκθεσης 2 έτη μετά την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο,

— αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που αναπτύσσονται από τους υποστηρικτικούς φορείς και τις ενώσεις,

— εξέταση του κατά πόσον η οδηγία έχει οδηγήσει σε θετικές εξελίξεις,

— εντοπισμός των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι υποστηρικτικοί φορείς, οι ενώσεις και οι οργανώσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ισότητας.

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών

Η πρόταση αποσκοπεί στη βελτίωση και ενίσχυση της εφαρμογής και της επιβολής στην πράξη των κανόνων της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων [άρθρο 45 της ΣΛΕΕ και κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011, άρθρα 1 έως 10, που αφορούν την πρόσβαση στην απασχόληση και τους όρους απασχόλησης και εργασίας]. Με την παροχή ειδικών εργαλείων και μηχανισμών ενημέρωσης και παροχής συμβουλών, η πρόταση εξασφαλίζει ταυτόχρονα εγγυήσεις για μια πιο αποτελεσματική άσκηση στην πράξη των εν λόγω δικαιωμάτων, ώστε να μειωθούν οι διακρίσεις λόγω ιθαγένειας και να προωθηθεί η άρση των αδικαιολόγητων εμποδίων που παρακωλύουν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, η οποία αποτελεί ένα από τα κύρια συστατικά στοιχεία για την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς.

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της παρέμβασης της ΕΕ

Τα προβλήματα που διαπιστώνονται συνδέονται με τους στόχους που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 της ΣΕΕ και στο άρθρο 45 της ΣΛΕΕ. Το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, την εφαρμογή και την επιβολή στην πράξη καθώς και οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν στο παρελθόν για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων προβλημάτων κατά μη δεσμευτικά μέτρα δεν αρκούν για την επίλυση των προβλημάτων που έχουν εντοπιστεί. Για τον λόγο αυτό, είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν τα υφιστάμενα προβλήματα σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να επιτευχθούν πληρέστερα οι στόχοι της Συνθήκης.

1.5.3. Διδάγματα που αποκομίστηκαν από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Οι προηγούμενες προσπάθειες για την επίλυση των προβλημάτων της εφαρμογής και της επιβολής στην πράξη της νομοθεσίας της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και ιδίως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 492/2011 με μη νομοθετικά μέσα δεν έχουν επιτύχει τους στόχους τους. Τα ζητήματα αντιμετωπίστηκαν με ερμηνευτικές νομικές ανακοινώσεις της Επιτροπής το 2002 και το 2010. Οι αντίστοιχες ανακοινώσεις παρείχαν, υπό το φως της νομολογίας του ΔΕΕ, περαιτέρω διευκρινίσεις για τα κράτη μέλη. Ωστόσο, η διαδικασία παρακολούθησης της εφαρμογής της νομοθεσίας της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία κατέδειξε ότι υπήρχαν πάντα ορισμένες ελλείψεις. Από τον Οκτώβριο του 2010, η Επιτροπή δρομολόγησε αρκετές εκ των υστέρων μελέτες αξιολόγησης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι της ΕΕ κατά την άσκηση του δικαιώματός τους για ελεύθερη κυκλοφορία: στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων συζητήθηκαν δύο ανεξάρτητες εκθέσεις του δικτύου εμπειρογνωμόνων σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, οι οποίες κατέληγαν στο συμπέρασμα ότι στα κράτη μέλη το δικαίωμα για ίση μεταχείριση με βάση την ιθαγένεια σπάνια έχει το ίδιο επίπεδο προστασίας και τις ίδιες εγγυήσεις όπως το δικαίωμα για ίση μεταχείριση με βάση άλλους λόγους (φυλή, φύλο...). Οι εργαζόμενοι της ΕΕ στα περισσότερα κράτη μέλη θεωρείται ακόμα ότι βρίσκονται σε επίπεδο που είναι πιο κοντά σε εκείνο ενός υπηκόου τρίτης χώρας απ' ό,τι ενός ημεδαπού. Επιπλέον, αν μερικές φορές επωφεληθούν, σε περιπτώσεις διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, από τις εν λόγω εγγυήσεις και την προστασία, αυτό οφείλεται σε μια ευρύτερη ερμηνεία του εθνικού δικαίου που εξομοιώνει την ιθαγένεια με την εθνοτική καταγωγή. Κατά συνέπεια, υπάρχει ανάγκη για μια ισχυρότερη προστασία απέναντι στις διακρίσεις με βάση την ιθαγένεια.

Για να προετοιμαστεί η εκτίμηση αντικτύπου πραγματοποιήθηκε, το 2012, από εξωτερικό σύμβουλο μελέτη εκ των προτέρων αξιολόγησης.

1.5.4. Συνέπεια και ενδεχόμενη συνέργεια με άλλα συναφή μέσα

Θεμελιώδη δικαιώματα: Η πρόταση συνάδει με τη στρατηγική της ΕΕ για τα θεμελιώδη δικαιώματα, COM(2010) 573 τελικό.

Στρατηγική «Ευρώπη 2020»: Η πρωτοβουλία θα συμβάλει στη δημιουργία απασχόλησης στο πλαίσιο της στρατηγικής για έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη («Ευρώπη 2020»).

Πράξη για την ενιαία αγορά: Η πρόταση θα διευκολύνει ιδίως την ελεύθερη κυκλοφορία του εργατικού δυναμικού και θα συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Θα συμβάλει στην καλύτερη αντιστοίχιση των εργαζομένων με θέσεις εργασίας, δίνοντας σε περισσότερα άτομα τη δυνατότητα να βρουν θέσεις εργασίας αντίστοιχες με τις δεξιότητές τους και αντιμετωπίζοντας τα σημεία συμφόρησης στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικός αντίκτυπος της δράσης

☒ Πρόταση/πρωτοβουλία **περιορισμένης διάρκειας**

- ☐ Ισχύουσα πρόταση/πρωτοβουλία από την [HH/MM]EEEE μέχρι την [HH/MM]EEEE
- ☒ Δημοσιονομικός αντίκτυπος από το 2013 έως το 2020.

Η εφαρμογή της οδηγίας είναι απεριόριστης διάρκειας, αλλά θα επαναξιολογηθεί δύο έτη μετά τη λήξη της προθεσμίας μεταφοράς.

☐ Πρόταση/πρωτοβουλία **απεριόριστης διάρκειας**

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το 2013 μέχρι το 2014
- και στη συνέχεια λειτουργία με κανονικό ρυθμό

1.7. Προβλεπόμενος(-οι) τρόπος(-οι) διαχείρισης[36]

☒ **Κεντρική άμεση διαχείριση** από την Επιτροπή

☐ **Κεντρική έμμεση διαχείριση** με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης σε:

- ☐ εκτελεστικούς οργανισμούς
- ☐ οργανισμούς που δημιουργούνται από τις Κοινότητες[37]
- ☐ εθνικούς δημόσιους οργανισμούς / οργανισμούς με αποστολή δημόσιας υπηρεσίας
- ☐ πρόσωπα επιφορτισμένα με την εκτέλεση συγκεκριμένων δράσεων δυνάμει του τίτλου V της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη κατά την έννοια του άρθρου 49 του δημοσιονομικού κανονισμού.

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση** με τα κράτη μέλη

☐ **Αποκεντρωμένη διαχείριση** με τρίτες χώρες

☐ **Από κοινού διαχείριση** με διεθνείς οργανισμούς ***(να προσδιοριστεί)***

Αν αναφέρονται περισσότεροι τρόποι διαχείρισης, παρακαλείσθε να τους διευκρινίσετε στο τμήμα «Παρατηρήσεις».

Παρατηρήσεις

---

[36] Οι λεπτομέρειες σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

[37] Όπως αναφέρεται στο άρθρο 185 του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Διατάξεις στον τομέα της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι των διατάξεων αυτών.

Δύο έτη μετά την προθεσμία μεταφοράς θα πραγματοποιηθεί συνεχής αξιολόγηση. Πρωταρχικός σκοπός αυτής της αξιολόγησης θα είναι να εκτιμηθεί η αρχική αποτελεσματικότητα της οδηγίας. Έμφαση θα δοθεί στη βελτίωση της επιβολής και της αποτελεσματικότητας των κανόνων της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων μετά την έκδοση των εκτελεστικών μέτρων για την πληροφόρηση και την παροχή συμβουλών που προβλέπει η παρούσα οδηγία. Η αξιολόγηση αυτή θα διενεργηθεί από την Επιτροπή με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνωμόνων. Η εντολή καθηκόντων θα καταρτιστεί από τις υπηρεσίες της Επιτροπής. Οι ενδιαφερόμενοι θα ενημερώνονται και θα καλούνται να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το σχέδιο αξιολόγησης μέσω της συμβουλευτικής επιτροπής για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και θα ενημερώνονται τακτικά σχετικά με την πρόοδο της αξιολόγησης και τα πορίσματά της. Οι διαπιστώσεις αυτές θα δημοσιοποιηθούν.

2.2. Σύστημα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Κίνδυνος(οι) που έχει(ουν) επισημανθεί

Περιορισμένοι κίνδυνοι λόγω χαμηλού δημοσιονομικού αντικτύπου.

2.2.2. Προβλεπόμενη(ες) μέθοδος(οι) ελέγχου

Θα εφαρμοστούν τυποποιημένα μέτρα άμβλυνσης κινδύνου.

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας.

Θα εφαρμοστούν τυποποιημένα μέτρα άμβλυνσης κινδύνου.

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομέας(είς) του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμή(ές) δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

Υφιστάμενες γραμμές προϋπολογισμού για δαπάνες

Κατά σειρά τομέων πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή προϋπολογισμού	Είδος **δαπάνης**	Συμμετοχή			
	Αριθμός [Περιγραφή……..……]	ΔΠ/ΜΔΠ (38)	χωρών ΕΖΕΣ[39]	υποψήφιων χωρών[40]	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχείο αα) του δημοσιονομικού κανονισμού
1	– Ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, συντονισμός των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης	ΔΠ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Κατά σειρά τομέων πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού.

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	**Γραμμή προϋπολογισμού**	**Είδος δαπάνης**	Συμμετοχή			
	Αριθμός [Ονομασία……..……]	ΔΠ/ΜΔΠ	**χωρών της ΕΖΕΣ**	**υποψήφιων χωρών**	τρίτων χωρών	κατά την έννοια του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχείο αα) του δημοσιονομικού κανονισμού

38 ΔΠ= Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ= Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις

39 ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

40 Υποψήφιες χώρες και, εφόσον ισχύει, δυνάμει υποψήφιες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

	[XX.YY.YY.YY]		NAI/OXI	NAI/OXI	NAI/OXI	NAI/OXI

3.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις δαπάνες

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση του εκτιμώμενου αντικτύπου στις δαπάνες

σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου:	1	**Βιώσιμη ανάπτυξη (από το 2014 και μετά: Έξυπνη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη)**

ΓΔ: Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων [41]			Έτος 2013[42]	Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020	**ΣΥΝΟΛΟ**
• Επιχειρησιακές πιστώσεις											
04.030500	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(1)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	**0,300**
	Πληρωμές	(2)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	**0,300**
Πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενες από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων[43]											

41 Για λεπτομέρειες σχετικά με τη γενική χρηματοδότηση του ΙΜΙ, βλ. COM(2011) 522 τελικό (πρόταση κανονισμού για το ΙΜΙ).

42 Το έτος Ν είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας.

43 Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων για τη ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=1+1α+3	0	0	0,300	0	0	0	0	**0**	**0,300**
	Πληρωμές	=2+2α+3	0	0	0,150	0,150	0	0	0	**0**	**0,300**

• ΣΥΝΟΛΟ επιχειρησιακών πιστώσεων	Αναλήψεις υποχρεώσεων	(4)	0	0	0,300	0	0	0	0	0	**0,300**
	Πληρωμές	(5)	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	**0,300**
• ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα χρηματοδοτούμενων από το κονδύλιο ειδικών προγραμμάτων		(6)									
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 1 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	=4+ 6	0	0	0,300	0	0	0	0	0	**0,300**
	Πληρωμές	=5+ 6	0	0	0,150	0,150	0	0	0	0	**0,300**

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου:	**5**	«Διοικητικές δαπάνες»

σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

		Έτος 2013	Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΓΔ: Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης										
• Ανθρώπινοι πόροι		0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**
• Άλλες διοικητικές δαπάνες										
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης	Πιστώσεις	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**

σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2013	Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020	**ΣΥΝΟΛΟ**

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των ΤΟΜΕΩΝ 1 έως 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**
	Πληρωμές	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**

3.2.2. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις επιχειρησιακές πιστώσεις

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. ευρώ (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα ⇩			Έτος 2013		Έτος **2014**		Έτος **2015**		Έτος **2016**		Έτος **2017**		Έτος **2018**		Έτος **2019**		Έτος **2020**		**ΣΥΝΟΛΟ**	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (OUTPUTS)																			
	Τύπος αποτελέσματος[44]	Μέσο κόστος αποτελέσματος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός αποτελεσμάτων	Κόστος	Αριθμός	Κόστος	Αριθμός	Κόστος
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2[45]: προώθηση της γεωγραφικής και της επαγγελματικής κινητικότητας																				
Αξιολόγηση από την	Αξιολόγηση του θετικού	0, 300											1	0,300						

[44] Τα αποτελέσματα αφορούν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών σπουδαστών που χρηματοδοτήθηκαν, αριθμός χλμ. οδών που κατασκευάστηκαν κ.λπ.).

[45] Όπως περιγράφεται στο Τμήμα 1.4.2. «Ειδικός(οί) στόχος(οι)…».

Επιτροπή με την υποστήριξη από εμπειρογνώμονες	αντικτύπου και των προκλήσεων που εντοπίστηκαν																		
Υποσύνολο για ειδικό στόχο αριθ. 1												1	0,300						
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ												1	0,300						

3.2.3. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στις πιστώσεις διοικητικού χαρακτήρα

3.2.3.1. Συνοπτική παρουσίαση

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος 2013 [46]	Έτος **2014**	Έτος **2015**	Έτος **2016**	Έτος **2017**	Έτος **2018**	Έτος **2019**	Έτος **2020**	**ΣΥΝΟΛΟ**
ΤΟΜΕΑΣ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου									
Ανθρώπινοι πόροι	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**
Άλλες διοικητικές δαπάνες									
Υποσύνολο ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**

Εκτός του ΤΟΜΕΑ 5 [47] του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου									
Ανθρώπινοι πόροι									
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα									

[46] Το έτος Ν είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας.

[47] Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

Υποσύνολο εκτός ΤΟΜΕΑ 5 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου									
ΣΥΝΟΛΟ	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	0,131	**1,048**

3.2.3.2. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

Εκτίμηση η οποία πρέπει να διατυπωθεί σε ακέραιο αριθμό (ή το πολύ με ένα δεκαδικό ψηφίο)

	Έτος 2013	Έτος 2014	Έτος 2015	Έτος 2016	Έτος 2017	Έτος 2018	Έτος 2019	Έτος 2020
• Θέσεις απασχόλησης του πίνακα προσωπικού (θέσεις μόνιμων και έκτακτων υπαλλήλων)								
XX 01 01 01 (στην έδρα ή στα γραφεία αντιπροσωπείας της Επιτροπής)	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000
XX 01 01 02 (σε αντιπροσωπείες)								
XX 01 05 01 (έμμεση έρευνα)								
10 01 05 01 (άμεση έρευνα)								
• Εξωτερικό προσωπικό (σε μονάδα ισοδυνάμου πλήρους απασχόλησης: ΙΠΑ)[48]								
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE από το «συνολικό κονδύλιο») (1 SNE)								
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE από το «συνολικό κονδύλιο») (0,5 CA)								
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA και SNE στις αντιπροσωπείες)								
XX 01 04 ***yy***[49] στην έδρα[50]								
XX 01 04 ***yy***[49] σε αντιπροσωπείες								
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE – Έμμεση έρευνα)								
10 01 05 02 (CA, INT, SNE –								

48 CA = Συμβασιούχος υπάλληλος, INT = Προσωρινό προσωπικό («Intérimaire»), JED = «Jeune Expert en Délégation» (Νεαρός εμπειρογνώμονας σε αντιπροσωπεία). LA= Τοπικός υπάλληλος, SNE = Αποσπασμένος εθνικός εμπειρογνώμονας.

49 Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού βάσει επιχειρησιακών πιστώσεων (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

50 Κυρίως για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ).

Άμεση έρευνα)								
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)								
ΣΥΝΟΛΟ	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000	131000

XX είναι ο τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή που έχει ανακατανεμηθεί στο πλαίσιο της ίδιας της ΓΔ και θα συμπληρωθούν, ενδεχομένως, με όλα τα συμπληρωματικά κονδύλια που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση της δράσης ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας χορήγησης και με βάση τους δημοσιονομικούς περιορισμούς.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι (1 AD)	Παρακολούθηση της μεταφοράς, διαδικασίες επί παραβάσει, συντονισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων/προσφορών, συντονισμός της διοικητικής συνεργασίας

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία είναι συμβατή με τα ΠΔΠ της περιόδου 2007-2013 και της περιόδου 2014-2020.

☐ Η πρόταση απαιτεί αναπρογραμματισμό του σχετικού τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου.

Να εξηγηθεί ο απαιτούμενος αναπρογραμματισμός με τον προσδιορισμό των σχετικών γραμμών του προϋπολογισμού και των αντίστοιχων ποσών.

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία απαιτεί την εφαρμογή του μέσου ευελιξίας ή την αναθεώρηση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου[51].

Να εξηγηθεί η ανάγκη με τον προσδιορισμό των σχετικών τομέων και γραμμών του προϋπολογισμού, καθώς και των αντίστοιχων ποσών.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων μερών στη χρηματοδότηση

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτα μέρη

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία προβλέπει συγχρηματοδότηση που εκτιμάται παρακάτω:

[51] Βλέπε σημεία 19 και 24 της διοργανικής συμφωνίας.

Πιστώσεις σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

	Έτος **N**	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να αντικατοπτρίζεται η διάρκεια του αντικτύπου (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Να προσδιοριστεί ο φορέας συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

3.3. Εκτιμώμενος αντίκτυπος στα έσοδα

☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει κανένα δημοσιονομικό αντίκτυπο στα έσοδα.

☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τον δημοσιονομικό αντίκτυπο που περιγράφεται κατωτέρω:

- ☐ στους ιδίους πόρους
- ☐ στα διάφορα έσοδα

σε εκατ. ευρώ (με 3 δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Αντίκτυπος της πρότασης/ πρωτοβουλίας[52]						
		Έτος **N**	Έτος **N+1**	Έτος **N+2**	Έτος **N+3**	…να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να αντικατοπτρίζεται η διάρκεια του αντικτύπου (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο ….								

Για τα διάφορα έσοδα για ειδικό προορισμό, να προσδιοριστεί(-ούν) η(οι) γραμμή(-ές) δαπανών του προϋπολογισμού που έχει(-ουν) επηρεαστεί.

Να προσδιοριστεί η μέθοδος υπολογισμού των επιπτώσεων στα έσοδα.

[52] Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμοί, εισφορές ζάχαρης) τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 25% για έξοδα είσπραξης.